

Van Bonne naar Bonset

1 november 1994

Auteur: Helge Bonset

Volume: 24

Nummer: 2

Pagina's: 54-55

Documenten

- [vonk_jrg24_025.pdf](#)

van bonne naar bonset in het vonk themanummer evaluatie in het zou de indruk kunnen wekken dat ik bij dit moedertaalonderwijs 24 1 september onderdeel alleen maar problemen signaleer oktober 1994 ging jan bonne in op en geen oplossingen dit nu is geenszins problemen in verband met het evalueren het geval anders dan bijvoorbeeld de van vaardigheden in het nederlands aan jonghe p 15 23 in hetzelfde nummer van zijn artikel voegde hij een bijlage toe vonk ben ik van mening dat luisteren en genaamd specifieke problemen bij het eva spreken in principe summatief toetsbaar lueren van vaardigheden p 11 e v deze zijn daarom stel ik er prijs op de door bestaat uit een excerperring van de paragra bonne niet geexcerpeerde delen van mijn fen over de toetsing van spreken luisteren toetsingsparagraaf over spreken luisteren lezen en schrijven uit mijn nederlands in hieronder weer te geven eveneens in ver de basisvorming 1992 korte vorm het gaat om suggesties voor toetsing van de monoloog het luisteren de wijze waarop bonne de paragraaf over naar informatie de dialoog en de polyloog spreken l uisteren excerpert in vergelijking p 183 185 met de paragrafen over lezen en schrijven de monoloog kan in p ri ncipe net zo worden getoetst als een schrijfprodukt doel publiek en soort monoloog die gehouden moet worden moeten voor de leerlingen duidelijk omschreven zijn en er moet van tevoren mee geoefend zijn de monoloog moet beoordeeld worden door meerdere beoordelaars waarbij de leerlingen voor de hand liggen als medebeoordelaars ze moet beoordeeld worden aan de hand van vaste en bij de leerlingen bekende criteria die corresponderen met de vragen waarmee de leerlingen hebben leren reflecteren op hun spreken het luisteren naar informa ti e kan in principe net zo worden getoetst als het lezen dat betekent dat bij een ten gehore gebrachte tekst vragen worden gesteld die betrekking hebben op het hele scala van luistervaardigheden dat in het onderwijs aan de orde is geweest de vragen kunnen naar keuze tekstafhankelijk dan wel tekstonafhankelijk worden gesteld maar in beide gevallen moet de leraar van tevoren een goed doordacht ant woordmodel hebben opgesteld als de leraar wil weten of de leerlingen naar een speci fieke tekstsoort leerstof reclame nieuws enzovoort kunnen luisteren moet de toetstekst er een van die tekstsoort zijn wil de leraar meer luistervaardigheid van de leerlingen toetsen dan kan de toets het best bestaan uit een aantal kortere teksten van verschillende tekstsoorten hoe de dialoog te toetsen

terwijl monoloog en luisteren in eenrichtingssituaties in de loop der jaren nog enigszins zijn doorgedrongen in de praktijk van het onderwijs in het nederlands is de dialoog een geheel nieuw element daarin en dat betekent dat er ook met de toetsing weinig tot geen ervaring is opgedaan in die praktijk een haalbare en 24e jaargang nummer 2 nov dec 1994 toetsvorm lijkt ons dat de leerling een dialoog voert informeert bij een instantie solliciteert bij een werkgever een deskundige consulteert of ondervraagt met de leraar in de rol van dialoogpartner instantie werkgever deskundige op de dialoogprestatie van de leerling wordt dan niet alleen gereflecteerd maar er wordt vervolgens ook een cijfer voor toegekend door de leraar met eventueel leerlingen als medebeoordelaars toetsing van de polyloog is nog ingewikkelder dan van de dialoog maar er is in de loop der jaren wel wat meer ervaring mee opgedaan een haalbare toetsvorm lijkt ons de discussie in een kleinere groep van 4 a 5 leerlingen van iedere leerling uit die groep worden de discussiebijdragen geobserveerd en mee beoordeeld door de leraar en 2 a 3 medeleerlingen deze observeren en beoordelen op punten als goede voorbereiding actieve deelname inspelen op anderen niet afdwalen van het onderwerp kritiek accepteren begrijpelijk uitdrukken enzovoort op deze punten is het voorafgaande onderwijs gericht geweest en ze zijn ook regelmatig aan de orde geweest bij het reflecteren op discussies op grond van de oordelen van de medeleerlingen en zijn eigen oordeel kent de leraar tenslotte iedere leerling uit de discussiegroep een cijfer toe helge bonset p a slo postbus 2041 nl 75w ca enschede nov dec 1994 nummer 2 24e jaargang nrgi